

НЕДЗВЕЦЬКА О.В.

ст. викладач кафедри туризму

Національний університет «Львівська
політехніка», м. Львів

РОЗВИТОК АНІМАЦІЇ У ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРІ В УКРАЇНІ

Зміна соціально-економічної обстановки в Україні, перехід країни до нової моделі економічних відносин в умовах жорсткої конкуренції збільшили значимість різнобічного розвитку кожної людини. Таке суспільство уможлиблює створення суспільства різноманітних особливостей, де багатогранність кожного стане запорукою розбудови інноваційного суспільства в цілому. «Досвід історичного розвитку переконливо показує послідовно зростаючу роль культурного дозвілля в духовному доєднанні, залученні людини до соціуму, в соціалізації і соціальній адаптації особистості, у зміцненні суспільних зв'язків між людьми» [7, с. 31].

В Конституції України зазначено, що «Усі люди є вільні і рівні у своїх правах, ...», «Кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, ..., та має обов'язок перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості» [4, статті 21 і 23].

В сучасному світі великої популярності набуває туризм та туристична анімація, що вважається чи не найважливішим елементом туристичного продукту. У туристському термінологічному словнику «анімаційне обслуговування» визначено «... як поєднання програм розваг, відпочинку і дозвілля туристів». До анімаційної діяльності в туризмі належать малі і великі форми дозвілєвої діяльності. Зокрема, розважальні заходи, конкурсні ігрові програми спортивно-ігрового та культурно-пізнавального характеру, дегустація спиртних напоїв, перевтілення у відважних героїв різних історичних епох із залученням елементів театралізації та різних жанрів мистецтва.

Теоретико-методологічною базою дослідження стали фундаментальні педагогічні праці, в яких розглядається дозвіллева культура особистості (М. Аріарський, А. Воловик, О. Жарков, С. Іконнікова, В. Кірсанов, І. Петрова, М. Поплавський, О. Сасихов, Ю. Стрельцов). Різнобічні аспекти закономірностей анімаційної діяльності досліджували вчені: С. Байлик, І Булигіна, Г. Вишневська, М. Гаранін, А. Даринський, С. Килимистий, Л. Курило.

Використання вільного часу людини було темою для обговорення чи не в усіх філософських школах та у їх послідовників. Римський філософ Сенека, осмислюючи значення часу у соціальному середовищі, відповідальність кожної людини за його використання у своїх настановах писав Луцилію: “...то виривають у нас той час, то беруть його потай, то сам він пливе з-під рук. Але найганебнішою є втрата, якої знаємо через нашу недбалість ” [6, с.38].

Проблематика вільного часу все частіше привертає увагу вчених у сьогодення, виділяється як об’єкт міждисциплінарного вивчення. На думку В. Пічі, за способом використання свого вільного часу люди поділяються на вісім типів. Перший тип представляють люди, що прагнуть у вільний час максимально задовольнити свої духовні проблеми у творчості; другий тип – пов’язаний з пошуком у вільний час насамперед розваг; третій тип – репрезентують люди, які віддають значну частину свого вільного часу домівці, до четвертого типу належать люди, які основну частину свого вільного часу присвячують спорту; п’ятий тип охоплює соціально активних людей, які увесь свій вільний час віддають бурхливій громадській роботі; до шостого типу належать представники, що присвячують свій вільний час передусім придбанню матеріальних благ; сьомий тип об’єднує людей, діяльність яких носить відверто виражений негативний характер (проституція, хуліганство, наркоманія, п’янство); восьмий тип поєднує тих хто розглядає свій вільний час, як “втечу від життя” (члени нетрадиційних вірувань, релігійні фанатики) [5, с.31]

Педагогічний підхід в організації дозвілєвої діяльності хвилює світових та вітчизняних вчених. Формування цінностей та ціннісних орієнтацій людини є одним із відправних теоретичних посилянь будь якої теорії виховання у дозвіллі. “Цінності – це специфічні соціальні визначення об’єктів навколишнього світу, що виявляють їх позитивне або негативне значення для окремої людини або суспільства” – вважає дослідник проблематики дозвілля Г. Єскіна. Суспільні цінності формуються поступово, через відбір певних видів поведінки і досвіду людей, з’являючись як сукупність звичок, прийомів людського побуту, в комунікації людей. З часом вони закріплюються в таких нормативних утвореннях як традиції, обряди, звичаї, ритуали [3, с. 17-18].

Туристична анімація – це туристична послуга, під час реалізації якої туриста залучають до активної діяльності. Це різновид туристичної діяльності, що здійснюється в туркомплексі, готелі, круїзному судні, поїзді, що залучає туристів у різноманітні заходи через участь у спеціально розроблених програмах дозвілля. Значення туристичної анімації полягає у:

- підвищенні якості та різноманітності туристичного продукту;
- збільшенні попиту на продукт та появі постійних клієнтів;
- рентабельності та прибутковості туристичної діяльності.

Українські вчені С. Байдик, О. Кравець досліджуючи різнобічність анімаційних послуг у туризмі визначають орієнтовно розподіл анімаційної діяльності за видами у процентному відношенні.

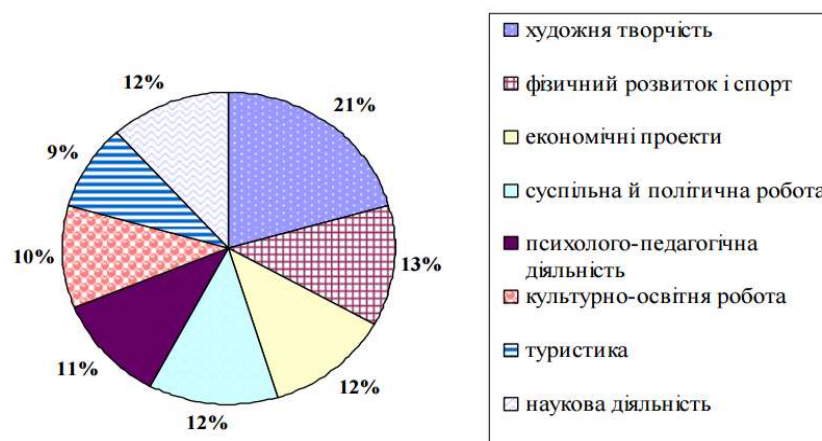

Рис. 1

Вітчизняні вчені визначають наступні основні функції туристської анімації: адаптаційна, компенсаційна, стабілізуюча, оздоровча, освітня, інформаційна, рекламна.

Погоджуємось з дослідниками М. Гараніним та І. Булигіною, що анімаційну діяльність туристів можна поділити у проведенні за програмами з певними особливостями. До таких відносимо:

- анімаційні програми культурно-пізнавального характеру;
- пригодницько-ігрові анімаційні програми;
- аматорські (творчо-трудова) анімаційні програми;
- видовищно-розважальні анімаційні;
- анімаційні програми за типом "спілкування за інтересами".

Якісна анімаційна діяльність в туризмі сприяє не тільки відновленню сил людини а й її формуванню, що потребує зміни ціннісних орієнтирів туриста. Фахово організована анімаційна діяльність в туризмі слугує відновленню української національної культури та її популяризації серед інших народів світу.

Вступ нашої країни в глобальне економічне та інформаційне суспільство обумовлює зміну типових зацікавлень людини, формує відтворювачів інтелектуального потенціалу суспільства орієнтованих на інноваційність і творчість. Фундаментом інноваційного мислення – вважає вчений Н. Балабанова – стає «просвітництво» інноваційних цінностей закладене в сім'ї, в садочку, в колі друзів, освітніх та виховних закладах. Дозвілєву діяльність розглянуто як складову формування інноваційної культури людини. "...Культурний ґрунт такого суспільства – ідейний і світоглядний плюралізм, який співіснує з основними цінностями гідності людини, які забезпечували б високий моральний авторитет нації в цілому" [1, с.69].

Список використаних джерел:

1. Балабанова Н. В. Суспільство знань та інновацій: шлях до майбутнього України. – К.: Арістей, 2005. – 104 с.
2. Байлик С.І., Кравець О.М. Організація анімаційних послуг в туризмі: Навч. посібник. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 197с.
3. Єскіна Г. О. Формування ціннісних орієнтацій молоді засобами аматорського театру: Дис. канд. пед. наук: 13.00.06. – К.; 2002. – 183 с.
4. Конституція України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 1996, N 30, ст. 141
5. Піча В.М. Культура вільного часу. – Львів: “Світ”, 1990.- 237с.
6. Сенека, Луцій Антей Моральні листи до Луцілія (Пер. з латин. А. Содомора) – К.: Основи, 1995. – 603 с.
6. Соціологія культури: Навч. посібник. Видання 2-ге, стереотипне // О. М. Семашко, В. М. Піча, О. І. Погорілий та ін.; за ред. О. М. Семашка, В. М. Пічі. – Львів: «Новий світ – 2000», 2004. – 334 с.
7. Стрельцов, Ю. А. Культурология дорсуга: Учебное пособие. – М.: МГУКИ, 2003. – 296 с.